

les ende seben badem. Want ist dat ghy daer op acht badem wilt afloopen/ so sult ghy wel twee mijlen weeghs bande wal loopen/ende het rechte vaer-water/ twelck is tusschen de Heber ende Heylighe-landt/en is niet meer dan negen ofte thien badem diep. Als ghy nu om den hoek op de Reede komt/ende dat Scholbers-hoek noordoost/ende het Clif zuydwest van u leydt/daer ist goetd ligghen op vijf badem.

Scholbers
hoek.

Scholbers-hoek is de hoek daer de Zuyd-haven binnen leydt/ende streckt hem van't hooge lant ontrent oost in Zee. Ende van het buytenste eynde van Scholbers-hoek streckt een banck van drie badem tot den hoek toe daer de Honick staet/daer binnen ist seer goetd liggen voor Schepen die niet diep en gaen/en is de Zuydhaven van Heylighe-landt.

Een zuydzuydweste ende noozdnoozdooste Danc maectt aldaer het hooghste water.

Als Heylighe-landt noord-
oost ten oosten vier mij-
len van u is, so ist al-
dus ghedaen.

Als heylighe landt noor-
den ten oosten van u is,
soo verthoont het
aldus.

X V I I.

Hoemen op de Elve seylen sal.

Heylighe-landt ende de Schor-tonne (dat is de uperste tonne van de Elve/ ligghen verscheyden zuydoost ten oosten ende noozdwest ten westen.

Almen upt den westen komt/ende Heylighelandt voorby is met een noozdelijcke windt/ soo meucht ghy de Noozder gronden wel aenloopen sonder schromen op thien of twaelf badem/want tusschen Heylige-landt ende de Zuyder-gronden/oste tusschen de Noozder-gronde ende de Zuyder-gronden ist twintich badem diep/al heen tot de Elve toe/doch hoe ghy naerder de Elve komt/ hoe ghy drooger water krijght. Als ghy nu binnen Heylige-landt zijt ende drooghte van de Noozder-gronde krijght/so meucht ghy daer by langhs loopen op acht badem nae de Elve toe/want zy zijn vlar/maer de Zuyder-gronden zijn seer schorre/men mach die by nachte niet naeder komē/dan op thien of twaelf badem/want so ghy die naeder komt/so meucht ghy de Weste Cil oft Bree-balgh

op thien ofte twaelf badem onderseplen.

Om op de Elve te seplen/ so moctmē weten dat de Noozder Elve die benoorden de Nieuwe-gronden plach in te gaen/nūter tijdt so gantsch verloopen is/ datmen qualijck twee badem waters daer soude konnen binden/ maer daer tegen is de Zuyder-Elf bezuyden de Nieuwe-gronde door-gebrooken met een schoone diepte/die van nieuws in't jaer 1606 van den E. Raet van Hamborgh is betont/gelijck hier naer beschreven werdt/ twelck my schriftelijck is overgegeven van Schipper Simon Dirckzoon van Vlie-landt/die het selve met neersticheydt verscheyden reysen ghepeylt/ ende also bevonden heeft.

Als ghy van Heylige-landt komt ofte upten westen/ ende dat nieuwe werck in't gelichte krijght/ so brenghet dat baeken ende dat nieuwe-werck ober een/dan sullen die zuydoost ten zuyden van u staen/houdt die staende/ende seylt daer op aen/so sult ghy de Schor-tonne binden/die leyt aen't Zuyd-landt neffens de Schor-horn op thien badem met half vloet: laet die in't inseplen aen staer:voort liggen/want de zuyd-wal is heel schor. Van de Schor-tonne tot de tweede tonne/is de cours oost ten zuyden/die leyt op acht badem met laegh water/ende het nieuwe-werck staet dan van u zuyden ten ooste. Vande tweede tonne tot de derde/is de cours oost ten zuyde/en die leyt op vijf badē/het nieuwe werck sal dan van u staē zuydzuydwest. Van de derde tonne tot de vierde/is de cours noch al oost ten zuyden/die leyt op vijfttehalf badē/het nieuwe werck leyt dan van u zuydwest ten zuyde/tegen ober de se tonne leyt ee witte tonne/en leyt op de steert van de Nieuwe-gronden/die laetmen in't inseplen aen bagvoort/maer de swarte tonnen alle/ligghen aen de zuyd-wal/ ende die moctmen aen staervoort laten ligghen. Van de vierde tot de vijfde/ste ende sebenste tonne/ is de cours noch oost ten zuyden/de vijfde tonne leyt op vierdehalf badem stijf/ende daer neffens is de Elve op het drooghste/ het nieuwe werck staet daer van verscheyden zuydwest ende noozdoost/de seste tonne leyt op vijf badem/ende het nieuwe-werck van daer zuydwest te westen/de sebenste tonne leyt op seben badem / ende leyt verscheyden van't nieuwe-werck zuydwest ten weste/ en noozdoost ten ooste. Van de sebenste tonne tot de achtste is de cours zuydoost/dat is de tonne in't Ros/ ende leyt op acht badem: als ghy daer te neffens komt/ so komt dat Ros-baekē aen't toozenken van Gron ofte Groen. Teghen ober de tonne in't Ros leydt aen de noozdwal een witte tonne/ op een steert die van